

PÓSFAI GYÖRGY:
Tull úr intenzív élete

Tull úr intenzív élete. Jó cím. Sokat sejtető, személyes, impulzív, megragadó, eltalált. Ilyen és ehhez hasonló olvasói elvárásokkal vágtam neki Pósfai György novelláskötetének, amikor kezembe vettem a könyvet, és nem is kellett nagyot csalódnom.

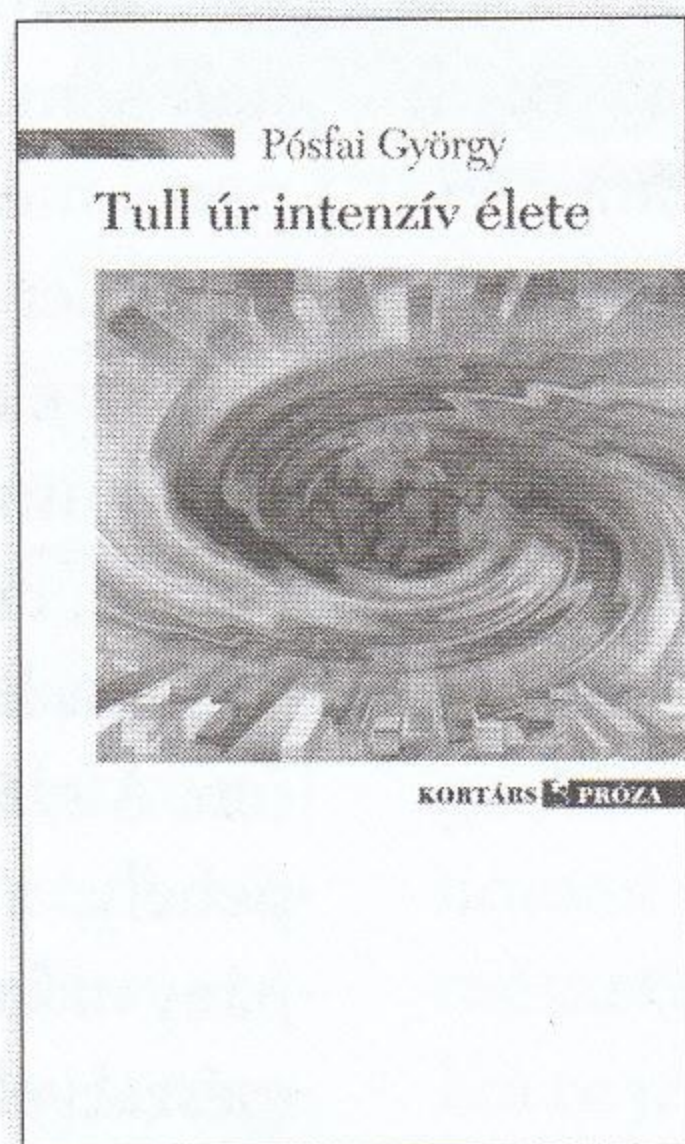
A szerző – a hátsó borító önvallomása szerint – biológus, író, 1999-ben jelent meg első kötete *Friss Cipó-történetek* címmel, amire itt is találhatunk utalást, ugyanis az egyik fejezet a *Tull úr eredeti Cipó-történetei* címet viseli.

A szöveg részeiben és egészként is jól strukturált, ciklusokra osztott, gondos munka, ugyanakkor mégsem mondható homogénnek. A fejezetek címei jól irányítanak bennünket, segítenek az értelmezésben; mintegy keretet adnak, amire nekünk és a szövegeknek is szükségük van, hiszen a különböző ré-

szek között a kohéziós erőt leginkább Tull úr képviseli, aki maga sem egy homogén, egysíkú figura. Néha konkrét „fizikai valójában” is kettéosztódik (mint például a *Mindörökkön-örökké* című szövegben) néha „csak” személyiségében bomlik több részre, több alakra (lásd az *Elementünk vadászni* című

novellát). Sok alakjával találkozunk tehát, és mivel az elbeszélésmódok elsősorban hozzá kötődnek, tőle függenek, ennek következtében többféle narrációval is szembesülünk. Ezeket azonban mégis egységbe foglalja a szövegek főszereplője és az igen sajátos előadásmód, melynek jellegzetességei többek között az élőbeszédszerűség, a humor, a természettudományos nyelvhasználat, tudás megcsillanása, az eredeti szóképzések. A narrátor legtöbbször maga Tull úr, aki bevezet bennünket saját világába, gondolkodásába, ráadásul ezt helyenként briliáns tömörséggel és szellemességgel.

A szövegben félreismerhetetlenül jelen van az abszurd, a groteszk, melyek a primer nyelvi megvalósulástól (mint például a *Lefordíthatatlan* című novella abszurd nyelvi képzései, melyek csak látszólag, bizonyos körben működnek) a biológiai abszurdon keresztül (lásd a *Mindörökkön-örökké* osztódás-je-

lenetét) egészen a kafkai abszurdig ívelnek. Utóbbira példa lehet *A felejtőművész*, amely már címében is utal *Az ébezőművész* című Kafka-szövegre.

Mindettől az összetettségtől, heterogenitástól, szellemességtől válik igazán izgalmassá és nagyon jól olvashatóvá, szórakoztatóvá ez a

kötet. Ugyanakkor az ember nem tud szabadulni a gondolattól: lehetne ez sokkal jobb is. A novellák olvasása közben sokszor támadt az az érzésem, hogy a kevesebb helyenként több lenne, hogy ez nekem túlságosan didaktikus, „túl van magyarázva”, hogy helyenként nem hozzáírni, hanem inkább húzni kellett volna a szövegből és jobban az olvasóra bízni az értelmezést, megadva neki ezzel a szövegben való elmélyülés lehetőségét, ami így néha meg-megdöccen, és ezáltal néha kizökkent a szövegvilágból.

Zavaró volt számomra az írások hirtelen elvágása, mint a már fen-

tebb említett *Mindörökkön-örökké* esetében is: a csúcspont, a tényleges kettéosztódás után ott a hirtelen csönd, az elhallgatás, amely hiátusként feltehetőleg nem pótolja a levezetés hiányát.

Mindazonáltal a szövegek működnek, sőt. Nagyon jól működnek, ráadásul rendkívül élvezetesek is. Oly könnyedséggel teremti meg a szerző Tull úr intenzív (és abszurd) életét, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni és eléggé méltatni.

TÓTH JÓZSEF

*(Kortárs Kiadó, Budapest, 2010,
192 oldal, 2000 Ft)*